Vewin
Vereniging van waterbedrijven in Nederland

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie
De heer dr. K.H.D.M. Dijkhoff
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Datum 11 juli 2017
Onderwerp Reactie wetsvoorstel Cybersecuritywet
Ons kenmerk 95718/SG
Voor informatie

CC

Geachte heer Dijkhoff,

Graag maakt Vewin gebruik van de mogelijkheid te reageren op de consultatie van het concept-wetsvoorstel implementatie EU-richtlijn netwerk- en informatiebeveiliging (Cybersecuritywet) (met kenmerk 2089430).

Met de Cybersecuritywet wordt uitvoering gegeven aan de bepalingen uit de EU-richtlijn voor netwerk- en informatiebeveiliging (NIB-richtlijn). Daarnaast worden de bepalingen uit het Wetsvoorstel gegevens-verwerking en meldplicht cybersecurity (Wgmc) geïncorporeerd. In 2013 en 2015 heeft Vewin schriftelijk gereageerd op de consultatie van het Wgmc. Eind 2016 is het Wgmc aangenomen door de Tweede Kamer. Vewin onderschrijft de inhoud van het Wgmc. Conform de inzet van Vewin, is de meldplicht beperkt tot grote potentieel maatschappij-ontwrichtende incidenten, staan hulp en bijstand door het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC) voorop, en is de vertrouwelijkheid van gevoelige gegevens goed geborgd.

Voorliggende reactie richt zich dan ook op de implementatie van de bepalingen uit de NIB-richtlijn. Vewin pleit voor het volgende:

1. **Verruim de bijzondere openbaarheidsregeling voor vertrouwelijke herleidbare gegevens naar de bevoegde autoriteit**
   Artikel 19, lid 7, voorziet in een bijzondere openbaarheidsregeling voor vertrouwelijke herleidbare gegevens die door aanbieders van essentiële diensten aan het NCSC verplicht en onverplicht zijn verstrekt. De Wet openbaarheid van bestuur (Wob) is op deze gegevens niet van toepassing. Deze regeling is afkomstig uit het Wgmc. Vewin vindt deze bepaling van groot belang. Immers, openbaar-making van vertrouwelijke herleidbare gegevens van essentiële diensten leidt tot een verhoogd risico voor gerichte aanvallen jegens deze bedrijven. Daarnaast heeft openbaarmaking negatieve gevolgen voor de breed gedragen publiek-private samenwerking waarbij allerlei vertrouwelijke- en gevoelige informatie op vrijwillige basis tussen het NCSC en aanbieders van essentiële diensten wordt gedeeld.

   Met het oog op de implementatie van de bepalingen uit de NIB-richtlijn, is het dan ook van groot belang dat bovengenoemde bijzondere openbaarheidsregeling wordt verruimd naar expliciet de bevoegde autoriteit (zoals genoemd in artikel 4). Immers, de artikelen 10 en 11 van de Cybersecuritywet schrijven voor dat aanbieders van essentiële diensten bij zowel het NCSC áls de bevoegde autoriteit melding moeten doen van incidenten met aanzienlijke gevolgen voor de conti-nuïteit van de dienst. Bij de melding moet informatie over de getroffen tegenmaatregelen en de maatregelen om herhaling te voorkomen worden verstrekt. Voorts voorziet artikel 23 van de

Cybersecuritywet in de bevoegdheid voor de bevoegde autoriteit om aanbieders van essentiële diensten een auditplicht op te leggen. Doel is om vast te stellen of de aanbieder in kwestie heeft voldaan aan de gestelde beveiligingseisen (zorgplicht). De resultaten van de audit moeten worden verstrekt aan de bevoegde autoriteit. Als gevolg hiervan, beschikt de bevoegde autoriteit over vertrouwelijke informatie, zoals (technische) cybersecurity-maatregelen en mogelijke kwetsbaarheden in netwerk- en informatiesystemen, die herleidbaar zijn naar aanbieders van essentiële diensten. De Drinkwaterwet bevat weliswaar een bijzondere openbaarheidsregeling maar deze beperkt zich tot gegevens uit alleen het leveringsplan. Voorkomen moet worden dat de Cybersecuritywet een bedreiging wordt voor aanbieders van essentiële diensten en daarmee voor de nationale veiligheid. Daarom pleit Vewin ervoor om artikel 19 lid 7 van de Cybersecuritywet uit te breiden naar expliciet de bevoegde autoriteit én van overeenkomstige toepassing te verklaren op de beveiligingsaudit in artikel 23 lid 1b.

2. **Houd vast aan de gemaakte implementatiekeuzes bij het opstellen van de Cybersecuritywet**
In de Memorie van Toelichting (blz. 3) staan de gemaakte implementatiekeuzes samengevat. Vewin onderschrijft deze en pleit ervoor om hieraan vast te houden. Hierbij gaat het met name om de volgende drie zaken:

   a. **Duidelijke scheiding van verantwoordelijkheden tussen het NCSC en de bevoegde autoriteiten.** De rol van het NCSC is het bieden van hulp en bijstand aan aanbieders van essentiële diensten. Toezicht op- en handhaving van de meld- en zorgplicht liggen bij de sectorale toezichthouders. Dit bewerkstelligt een heldere verantwoordelijkheidsverdeling met enkelvoudige lijnen.

   b. **Inbreuken die ernstige gevolgen kúnnen hebben (' de bijna-ongelukken') hoeven alleen gemeld te worden bij het NCSC en niet bij de bevoegde autoriteit.** Doel van deze meldplicht is het verlenen van vroegtijdige hulp en bijstand vanuit het NCSC aan aanbieders van essentiële diensten om eventuele of verdere uitval en/of cascade-effecten te voorkomen. Toezicht en handhaving vinden alleen plaats bij incidenten met aanzienlijke gevolgen voor de continuïteit van de dienst.
   Om te voorkomen dat de sectorale toezichthouder, de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), ten opzichte van het NCSC op een informatieachterstand komt te staan, heeft de drinkwatersector afgesproken dat de ILT wel wordt *geïnformeerd* over de 'bijna-ongelukken'.

   c. **De Cybersecuritywet bevat alleen algemene bepalingen en normen**. De uitwerking van eisen (zoals bijvoorbeeld beveiligingseisen) vindt, waar nodig, plaats in sectorspecifieke AMvB's en/of richtsnoeren. Hierdoor kan worden aangesloten bij bestaande sectorspecifieke werkwijzen en planvorming.

Tot slot ondersteunt Vewin het genoemde voornemen dat de dubbele meldplicht (aan het NCSC én de bevoegde autoriteit) zodanig wordt vorm gegeven dat aanbieders van essentiële diensten met één handeling aan beide meldplichten kunnen voldoen (door bijvoorbeeld op een elektronisch formulier beide instanties aan te vinken).

Wij gaan ervan uit dat ons voorstel ten aanzien van de bijzondere openbaarheidsregeling bijdraagt aan een beter wetsvoorstel.

Met vriendelijke groet,

drs. A. Frentz
plv. directeur